

[Statsministeren.]

prisstigninger, rationeringer og højere skatter. En mere falsk, en mere lynende falsk fremstilling af de faktiske forhold skal man lede længe efter.

Den ærede ordfører sagde, at det nu gjaldt om at hæve levedoden. Ja, ærede ordfører, det har været målet for vor politik lige fra den dag, regeringen trådte til, og levedoden er også sat i vejret, kun ikke i hurtigere tempo end de økonomiske forhold tillader og sådan, at det også er muligt fremover at øge levedoden. Det er jo også grunden til, at man tager så stærk afstand fra den konservative pengepolitik, som imidlertid ikke alene øjeblikkeligt, men også på længere sigt ved at hindre genopbygningen vil formindske levestandarden her i landet, i alle tilfælde for hele den arbejdende befolkning.

Det ærede medlem hævder, at vi har inflation her i landet. Som tegn herpå nævnes underskuddet på betalingsbalancen og de indtrufne prisstigninger. Må jeg først give et par saglige oplysninger om disse prisstigninger. Siden oktober 1947 er prisstallet steget med 22 points, hvoraf 15 points falder på perioden efter devalueringen. Regeringen ser også med bekymring på denne udvikling, men kan ikke godkende, at disse prisstigninger er forårsaget af regeringens økonomiske politik. En væsentlig del af disse prisstigninger er kommet udefra, andre prisstigninger må rigsdagen sammen med regeringen bære ansvaret for, ligesom visse befolkningsgrupper måske heller ikke helt har forstået at anvende den større frihed, som prislovens begyndende afvikling har ført til. Af stigningen på de 22 points i detailpristallet kan op mod en halv snes points direkte henregnes til prisstigninger fra udlandet, og en overvejende del af de øvrige prisstigninger skyldes rabatordningernes afvikling og særlig ophævelsen af kød- og flæskeordningen.

Må jeg iøvrigt oplyse, at prisniveauet i Danmark, set i forhold til en række andre lande, ikke ligger ekstraordinært højt. Ser man på stigningen i engrospriserne i Danmark og i en række andre lande fra før krigen til i dag, viser det sig, at engrospristallet i Danmark godt og vel er fordoblet. I Sverige er det steget lidt mere; i Belgien er det forøget med 140 pct.; medens stigningen i USA har været som herhjemme og i England og i Norge lidt mindre. Sammenholder man stigningen i engrospristallet med lønstigningen, er lønnen såvel i England som i USA fra før krigen og indtil i dag steget en del mere end engrospriserne, medens stigningen i lønnen

herhjemme svarer til stigningen i engrospriserne. Så meget om prisstigningerne og deres årsager og det danske prisniveaus højde.

Skal der være nogen mening i de konservatives økonomiske politik, som den doceredes af det ærede medlem, må den forstås således, at man skal blive ved med at optage lån, indtil der er tilvejebragt ligevægt på betalingsbalancen. Hvis dette skal nås, må der optages så store lån, at renten vil stige stærkt. Over kreditstramning og rentestigning vil der da ske en nedgang i investeringerne, og dette vil betyde arbejdsløshed, det vil betyde mindre økonomisk aktivitet. Gennem investeringsnedgang og gennem et mindre forbrug som følge af arbejdsløsheden vil også indførslen blive formindsket, og teoretisk kan man naturligvis ikke afvise, at der herigennem vil kunne fremkomme balance overfor udlandet. Er det den måde, man vil hæve levedoden på, som det ærede medlem talte om? Det siger sig selv, at vi ikke kan gå med hertil, da det vil skade genopbygningen og vor økonomiske stilling på længere sigt, og fordi vi da igen vil komme ud i en arbejdsløshedsperiode.

Fra konservativ side vil man måske hævde, at balancen i forhold til udlandet også vil blive tilvejebragt ved, at pengepolitikken fører til lavere indenlandsk pris- og omkostningsniveau. Dette kan, såvidt jeg kan se, kun finde sted, hvis den store arbejdsløshed også fører til et fald i lønningerne eller forhindrer stigning i disse. Såvidt jeg i dag forstår den konservative ordfører, er det også netop det, man tilsigter. Er min antagelse rigtig, ønsker de konservative altså forbruget her i landet nedsat ved, at lønarbejderne får mindre indtægt, både gennem arbejdsløshed og ved lønnedgang. Hvis det ikke er tilfældet, synes det berettiget at spørge, på hvilken måde de konservative har tænkt sig, at deres pengepolitik skulle kunne hindre prisstigningen. De prisstigninger, som kommer til os fra udlandet, er vi ikke selv herre over, og skal de imødegås ved prissænkninger i indlandet, kan jeg ikke se, at man kan nå dette ad den pengepolitiske vej på anden måde end over en lønsækning. Medens der således hersker en betydelig misforståelse hos den ærede ordfører, når talen er om, hvad der skal forstås ved socialdemokratisk politik, synes hans opfattelse af konservativ politik ganske klar. Den er ensbetydende med en sænkning af levedoden for arbejderne gennem arbejdsløshed og lønsækning, for at levestandarden kan bevares og sættes i vejret for de befolkningsgrupper, som det ærede medlem åbenbart føler sig som en særlig repræsentant for.